Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 254 (6.145) 1986 йил 4 ноябрь, сешанба. Баҳоси 3 тийин

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ—УЛУҒ ОКТЯБРГА!

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Социалистик мусобақани авж олдирингиз! Олға қараб ҳаракат суръатларини оширингиз, хотиржамлик ва бепарволикка йўл қўймангиз!
1986 йил план топшириқларини бажарайлик! XII беш йилликнинг яхши бошланишини таъминлайлик!

(КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларидан).

ЛЕНИНГРАДЛИКЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ

КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасида «Мусобақа билан мустаҳкам меҳнат интизоми бир-биридан ажралмасдир, унинг ҳар бир қатнашчиси меҳнатсеварлик, юксак ахлоқийлик ва уюшқоқлик намунаси бўлиб қолсин», дейилади. Мана шу сўзлар бригадамиз аъзоларининг шиорига айланиб бормоқда. Шунинг учун бўлса керак бригадамиз цех бўйича эмас, ҳатто бирлашма коллективлари орасида ҳам энг илғорлардан бири саналади. Ўтган йили бизга Ўзбекистон ССР енгил саноат министрлиги ва енгил саноат ходимлари касаба союзи республика комитетининг Фахрий ёрлиғининг топширилиши фикримизнинг далилидир.

Бригадамиз ўз касбига ихлос қўйган ишчилардан ташкил топган. Уларнинг ҳаммалари вақтдан ўзиб ишлашмоқда. Жумладан, М. Мирсолиҳова, М. Дамашикова, С. Санкиналар 1989 йил ҳисобига маҳсулот топшираётган пешқадамлардир.

Йил бошидан бери самарали ютуқларни қўлга киритаяпмиз. Бу албатта биринчи галда цехимизда техника ва технология жараёнларига катта эътибор бераётганлигимизнинг боисидир. Айниқса «АТМ 175—5» станогидан бир йўла олтитасининг ишга туширилиши биз учун жуда қувончли бўлди. Бу техникалар ёрдамида корхонамизда янги маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Уч турдаги харидоргир сочиқларнинг тўқиб чиқарилиши эса бирлашма ютуғига ютуқ қўшди.

Ўзаро социалистик мусобақанинг кенг йўлга қўйилиши ҳам ютуқларимиз омили бўлмоқда. Бригадамиз Р. Аҳмаджонов бош бўлган коллектив билан узоқ йиллардан бери беллашиб келади. Ҳозирда кўрсаткичлар бўйича бир хил натижаларга эришиб келаяпмиз. Коллективимизнинг ҳар бир аъзоси эса ўзаро мусобақа боғлаган. Унинг натижалари ҳар ўн кунликда чиқарилиб, илғорлар рағбатлантириб турилади.

Мусобақага якун ясалаётганда биз фақат кўрсаткичларга эмас, балки интизом, юксак меҳнат намунаси, ахлоқийлик ва уюшқоқлик масалаларига ҳам катта эътибор берамиз. Чунки бусиз мусобақани аниқ тасаввур этиб бўлмайди. Ахир беллашув деганда фақат план ва мажбуриятни тушунмаслик керакда. Мана, бир мисол. Бизда Ғ. Салимов деган ишчи бўлар эди. Топшириқларни ой сайин бажарарди. Бирор йил йўқки, у планини бажармаган бўлсин. Бироқ интизоми ёмон эди. Арзимаган нарсага ҳамкасблари билан уришиб-талашарди. Кўпинча иккинчи сменага ичиб келарди. Ичкиликбозлик туфайли бир неча бор милицияга тушди. Илғор дедик, сийладик. Планни мунтазам бажаради, деб кечирдик. Танбеҳ берсак тўғри йўлга тушиб кетар, деб ўйладик. Афсус, натижа биз ўйлаганчалик бўлиб чиқмади. У ўзининг интизомсизлиги билан коллективни орқага судрайверди. Ҳатто тажрибали ишчилар ҳам уни йўлга сололмади. Бора-бора коллективдан ажралиб қолди. Ниҳоят, ўз ихтиёри билан ишдан бўшаб кетди.

Ўзаро социалистик мусобақада кишининг меҳнат интизоми ҳам муҳим роль ўйнаши мана шу мисолда яққол кўзга ташланади. Шунинг учун ҳам коллективимиз ҳар бир ишда меҳнатсеварлик, ахлоқийлик намуналарини кўрсатишга ҳаракат қилмоқда.

Цехимизда иш икки сменада ташкил этилган. Ленинградликлар ташаббусини биринчилар қаторида қўллаб-қувватладик. Агар иш уч сменада ташкил этилса нур устига нур бўлар эди. Бу мавжуд техникадан унумли фойдаланиш ва корхона ишлаб чиқариш қувватини яна 30 процентга ошириш демакдир. Ҳозир бизда бу муҳим ишга тайёргарлик кўрилмоқда. Албатта, катта тайёргарликсиз масъулиятли ишга киришиб бўлмайди.

Шу ўринда яна бир нарсани айтиб ўтиш жоиздир. Социалистик мусобақа шартномасининг асосий бандларидан бирини сифат масаласи эгаллайди. Сўнгги вақтларда маҳсулот сифатига алоҳида эътибор бераётганимиз ҳам бежиз эмас. Бу эса ўз навбатида тайёрланаётган буюм сифатини янада оширмоқда. Натижада корхонамиз адресига меҳнаткашлардан келадиган шикоят хатлари кескин камайиб бормоқда.

Бригадамизда ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги учун бошланган кураш тобора қизиб бормоқда. Социалистик мусобақа ҳам шунга қарата олиб борилаяпти. Йил бошида планимизни 25 декабрда бажаришга аҳд қилган эдик. КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномаси бригадамиз ғайратига янада ғайрат қўшиб юборди. Ўз зиммамизга оширилган мажбуриятлар қабул қилдик. Унда ишлаб чиқаришнинг барча тармоқлари қамраб олинган. Биз йиллик планни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллигига бажариш учун бутун имкониятни ишга солмоқдамиз.

Р. КАРИМОВ,
«Учқун» тўқимачилик-галантерия ишлаб чиқариш бирлашмасининг коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи.

Замондошимиз

Чўлқуварлар мададкори

Республикамизнинг улкан «оқ олтин» хирмонини бунёд этиш учун умумхалқ кураши қизғин давом этмоқда. Ҳамманинг фикр-ўйи шу кунларда пахтазорда. А. А. Саркисов номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Средазгипроводхлопок» институти ходимлари ҳам иш кунини пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисидаги маълумотни кўздан кечириш билан бошлашади. Уларни қўриқ ва бўз ерларда пахта етиштираётган областларнинг аҳволи, айниқса, қизиқтиради. Бунинг сабабини англаган бўлсангиз керак. Институт коллективи қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда катта аҳамиятга эга бўлган гидротехника иншоотларини лойиҳалаш билан шуғулланади.

— Бундан ташқари институтда Иттифоқимизнинг сув хўжалиги қурилишлари учун зарур бўлган гидротехник иншоотларнинг лойиҳалари ҳам яратилмоқда, — дейди гидротехника иншоотларини лойиҳалаш бўлимининг бошлиғи Н. Г. Зокиров. — Уларнинг айримлари СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг дипломларига сазовор бўлган.

Биз Ноил Гарифовичдан бўлимда олиб борилаётган ишлар, етакчи инженерлар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

— Лойиҳа ечимларимиздан нафақат республикамизда, қардош Қирғизистон ва Тожикистонда, ноқоратупроқ Иваново областида ҳам кенг қўлланилмоқда, — дейди у. — Катта инженер Светлана Сергеевна Лукьянова етакчи ходимларимиздан бири. У институтда 1972 йилдан бери меҳнат қилади. Жанубий Мирзачўл канали, Фарҳод ГЭСи, Жиззах магистраль канали иншоотларининг лойиҳаларини тузишда фаол қатнашган. Иқтидорли инженерларимиздан бири бўлишига қарамай, ўз малакасини ошириш устида тинмай изланади. Комсомол аъзоси, жамоатчилик ишларида актив қатнашади. Бир сўз билан айтганда ҳақиқий инженер.

СУРАТДА: катта инженер С. С. Лукьянова.
Т. Каримов фотоси.

Мусобақа илғори

Тошкент тўқимачилик комбинатининг 1-тўқув фабрикаси коллективлари орасида 3-цех энг пешқадамлардан бири ҳисобланади. Цех ишчилари учинчи квартал якуни бўйича социалистик мусобақада ғолиб деб топилди.

— Ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йили коллективимиз учун чинакам муваффақиятлар йили бўлди, — дейди цех бошлиғи С. Бозоров. — Аъзоларимиз барча кўрсаткичлар бўйича яхши натижаларга эришишмоқда.

Коллектив биринчи ва иккинчи квартал план-топшириқларини ортиғи билан бажарди. Учинчи квартал планини эса 102,6 процент адо этиб, ғолибликни қўлга киритди. Йил бошидан бери 622 минг метр қўшимча газлама топширилди.

Цех муваффақиятида участка мастерлари Е. Ҳаққулов, М. Мирзаев, тўқувчилар В. Маматова, М. Жамоловаларнинг муносиб улушлари бор.

Цехда техника тараққиётига ҳам катта эътибор берилаяпти. Технология жараёнларининг жадаллаштирилиши туфайли меҳнат унумдорлиги тобора ортиб бормоқда. Цехда 1152 та тўқув станоклари мавжуд. Уларнинг нормал ишлашида Р. Яльчин, И. Хан, Р. Мамадалиевларнинг ҳиссалари катта. Бу ёрдамчи мастерлар станокларнинг техник ҳолатини соз сақлашда жонбозлик кўрсатишади.

Цехда «АТ-100-5М» маркали машиналардан ташқари сўнгги йилларда ишлаб чиқаришга жорий этилган «СТБ-2-216» янги станоклар ҳам узлуксиз ишлаб турибди. Бу янги техниканинг ишга туширилиши иш унумини сезиларли даражада оширди.

Ғолиб коллектив ишни бригада пудрати асосида олиб бормоқда. Бу эса юксак марраларга эришишда асосий омил бўлмоқда.

Пахтакорга мададкормиз

Далада шодиёна

Тонг дала шийпонида тантанали линейка билан бошланди. «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасидан борган ҳашарчилар штабининг бошлиғи М. Бўронбоев барча комсомолларни байрам билан табриклади ва комсомол туғилган кунни зарбдор меҳнат билан нишонлашга даъват этди. Бирлашма комсомоллари бу кунга олдиндан тайёргарлик кўришганди. Пахта йиғим-теримидан кейинги бўш вақтларида плакатлар чизиб, шиорлар ёзишди. Ҳамма шонли кунга тайёргарликка муносиб ҳисса қўшишга ҳаракат қилди.

Шийпоннинг ўзида бўлиб ўтган комсомол йиғилишида байрамолди ўн кунлигини зарбдор ўн кунлик деб эълон қилишди ва ВЛКСМнинг 68 йиллигига ҳамда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллик байрамига бағишлашди. Ҳамма қуёшли кунлардан самарали фойдаланиб, пахтазорларда тез ва соз ишлашга ҳаракат қилди. Бу ўз натижаларини кўрсатди. «Средазкабель» бирлашмаси ҳашарчилари Тошкент шаҳар Куйбишев районидаги корхона ва ташкилотлардан бориб, Пискент районидаги Свердлов номли колхоз пахтазорларида меҳнат қилаётган ҳашарчилар орасида энг яхши кўрсаткичга эришдилар.

Заводда ҳам комсомол туғилган кунга олдиндан тайёргарлик кўрилди. Бирлашма касаба союз комитетида фахрий ёрлиқлар тўлдирилди, ташаккурномалар ёзилди. Бирлашма маданият уйи қошидаги «Онега» дискотекаси ҳашарчиларни ўзининг янги программаси билан қувонтиришга ҳозирланди.

Заводдан йўлга чиққан автобус Свердлов колхозига етиб келганда кун ботганди. Колхоз правлениеси биноси олдидаги майдонда байрам чироқлари чарақлаб турарди. Қўлларида плакатлар ва шиорлар кўтарган ҳашарчи комсомоллар худди жангчилардек саф тортишганди.

Тантанали линейкани бирлашма комсомол комитети секретари, комсомолларнинг меҳнат отряди комиссари Неъмат Ирисов очди. «Ҳамма яхши ишлади, — деб таъкидлади комсомоллар етакчиси. — Лекин ҳар қандай илғор коллективнинг ўз машъаллари бўлади. Уларга барча тенглашишга ҳаракат қилади. Пахтазорда Т. Османов, Е. Жданова, М. Турсунов, З. Ниёзова, В. Абрамов каби ёшларимиз фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатишяпти. Улар ҳар куни хирмонга 90—100 килограммга яқин «оқ олтин» тўкишди.

Шундан кейин бирлашма партия комитети секретари А. Тёришкин комсомолнинг тарихи ва Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаги, ҳозирги кунларимиздаги хизматлари ҳақида гапирди. Бирлашма касаба союз комитети раиси И. Розиқов мусобақа ғолибларини табриклаб, уларга фахрий ёрлиқлар, ташаккурномалар ва пул мукофотларини топширди.

Шу оқшом кабелчилар билан бирга кабель саноати илмий-тадқиқот институти, тоғ-металлургия техникуми, лак-бўёқ заводи, 6-таксопаркдан борган ҳашарчилар ҳам дам олишди. Байрам шодиёнаси ярим тунгача давом этди.

З. ЛИФАНОВА.

Колхозчилар миннатдор

«Биз ҳаммамиз — пахтакормиз!» Бу шу куннинг шиори. Ҳар бир шаҳарлик қалб даъватига кўра пахтакорларга ёрдам қўлини чўзмоқда. Етиштирилган ҳосилни нес-нобуд қилмай, териб олиш биринчи галдаги вазифадир. Ҳар йилгидек Ўзбекистон Геология министрлигига қарашли нефть ва газ конлари геологияси ҳамда разведкаси институти ходимлари Тошкент областининг Оққўрғон районидаги Войтинцев номли колхоз пахтакорларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Институтнинг 70 нафар ишчи ва хизматчиси колхоз пахтазорларида тер тўкяпти. Айниқса, икки дугона — геохимия лаборанти Раъно Ғаниева ва геология инженери Малика Маҳамедовалар ўз ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда. Икки мусобақадош кунига 60—70 килограммдан пахта териб, колхоз хирмонига тўкмоқда. Бригадир, Ленин ордени кавалери, коммунист Абдували Расулматов ҳашарчиларнинг меҳнатидан мамнунлигини яширолмади.

— Ҳашарчилардан жуда хурсандмиз, — дейди у. — Уларнинг ёрдами билан бригадамиз илғорлар сафига қўшилиб олди. Ҳадемай, планни ҳам дўндирамиз. Шундай долзарб кунларда ёрдам қўлини чўзган ҳашарчиларга мингдан-минг раҳмат.

СУРАТЛАРДА: илғор теримчи-дугоналар — Р. Ғаниева ва М. Маҳамедовалар.
Ҳ. Аввалов фотолари.

«ОҚ ОЛТИН» — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 3 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун— мавсум бошидан буён.

ФАРҒОНА	0,66	101,03
ТОШКЕНТ	0,72	100,72
Сурхондарё	0,96	91,66
Наманган	1,03	90,75
Сирдарё	0,84	89,02
ҚҚАССР	0,83	85,56
Хоразм	0,61	80,52
Андижон	1,00	76,61
Жиззах	0,83	72,92
Бухоро	0,37	72,30
Самарқанд	0,93	70,31
Навоий	0,60	57,11
Қашқадарё	0,64	54,34
Республика бўйича:	0,78	80,82

Ижодий союзларда

ЁЗУВЧИ ВА ҚАЙТА ҚУРИШ

— Ўзбекистон Ёзувчилар союзининг пленуми ана шу мавзуга бағишланди. Биз пленум якунларини, адабиётчилар олдида турган вазифаларни шарҳлаб беришни республика Ёзувчилар союзи правлениеси президиуми раисининг биринчи ўринбосари Е. Е. Березиковдан илтимос қилдик.

— Халқнинг таркибий қисми бўлган ёзувчилар, — деб таъкидлади у, — барча меҳнаткашлар олдида турган улкан вазифалардан четда туролмайдилар. Шунинг учун ҳам биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми илгари сурган масалаларни муҳокама қилар эканмиз, бир йўла бутун фаолиятимизни қайта қуриш йўлларини ҳам белгилаяпмиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. Анишчев ёзувчилар ҳузурида сўзлаган нутқида идеология ишини тубдан кучайтиришга қаратилган программани амалга оширишда конкрет ишлар билан иштирок этиш зарурлигини таъкидлади. Пленумда шу сабабли нохуш бўлса ҳам принципиал сўз борди. Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси президиумининг раиси Ў. Р. Умарбековнинг доклади ҳам, музокаралардаги нутқлар ҳам юз хотирсиз танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида бўлди.

Партия, халқ биздан конкрет ишларни, ҳаққоний, юксак бадиий асарларни кутмоқда. Ёзувчилар союзи пленумида адабий фаолиятнинг барча жанрлардаги асосий йўналишлари белгилаб олинди. Қайта қуришнинг бутун серқирра жараёнига, жамиятнинг социал проблемаларига кенг кўламда кириб бориш ва уларни адабиётда акс эттириш бу фаолиятнинг асосини ташкил этиши лозим.

Пленум адабий ҳаёт уфқларини кенгайтириш учун фаолиятнинг кенг майдонини белгилаш имконини берди. Қайта қуришга фаол қўшилиш — адиблар, шоирлар, драматурглар, танқидчилар, адабиётимиз барча арбобларининг вазифаси.

Яхши қарорлар кетидан яхши ишлар қилиниши, бошқача қилиб айтганда, халққа зарур, яхши асарлар ёзилиши керак. Ҳар бир сўз устасининг фаолияти ана шу нуқтаи назардан баҳоланиши лозим.

ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИГА МУҲИМ ЭЪТИБОР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми якунлари ва корхона коллективи олдида турган идеологик ва сиёсий-тарбиявий ишлар бўйича янги вазифалар «Средазэлектроаппарат» бирлашмасининг реле-автоматика заводи 34-йиғув-электромонтаж цехида муҳокама этилди. Партия ташкилотининг секретари С. Гончаренко бу ҳақда доклад қилди. Сўзга чиққан цех комсомол ташкилоти секретари П. Хахлин, пешқадам ишчи Н. Ночкарева ва бошқалар ўн иккинчи беш йиллик ва унинг тўнғич йили вазифаларини муваффақиятли амалга оширишда идеология ишларининг роли ва аҳамияти ҳақида гапирдилар. Цехда бу борада олиб борилаётган ишлар таҳлил этилди. Зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини идеологик жиҳатдан пухта таъминлаш тадбирлари белгилаб олинди.

ТАСС ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ПРАГА. Бугун Чехословакиянинг Оломоуц шаҳрида Совет фани ва маданияти кунлари очилди. Виставка залларида космонавтиканинг ривожланиши тўғрисида, совет пойтахтининг тарихи ва ҳозирги куни ҳақида тасаввур берувчи, Украина ва Қирғизистон табиатининг гўзаллигини кўрсатувчи экспозициялар ташкил қилинган. Тасвирий санъат ҳавасқорлари ўзбек график рассомларининг ижодиёти билан танишишлари мумкин. Залларнинг бирида эса совет мактаб ўқувчилари ясаган ва ўз тенгқурларига туҳфа қилиб Оломоуцга юборилган совға-саломлар экспонат қилиб қўйилган. Палацкий номидаги университет муаллимлари ва студентлари семинарлар ва лекциялар ўтказиб, совет фанининг энг янги ютуқлари ҳамда кўп миллатли маданиятнинг ривожланиши тўғрисида сўзлаб берадилар. Ана шу кунлар доирасида совет фильмлари фестивали, чехословакия-совет дўстлиги кечалари бўлиб ўтади.

* * *

ВАРШАВА. Польша бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Ташқи ишлар министри Мариан Ожеховский ПАП агентлиги мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашда қатнашган давлатлар вакилларининг Венада бошланадиган учрашуви аввало шарқ билан ғарб ўртасидаги муносабатлар соҳасида муҳим халқаро воқеа бўлади. Европада ишонч, хавфсизликни мустаҳкамлаш тадбирлари ва қуролсизланишга бағишланган Стокгольм конференциясининг ижобий натижалари, деб таъкидлади у. Вена учрашувининг иши ҳамда Европадаги вазиятни яхшилик томон буриб юборишга кўмаклашувчи қарорлар қабул қилиш учун яхши муҳитни вужудга келтирди. Польша кескинликни юмшатишни, қуролсизланиш ва амалий халқаро ҳамкорликни таъминлаш борасидаги куч-ғайратларга кўмаклашиш ниятидадир, деди министр.

* * *

ЛОНДОН. Бу ерда жамоатчиликнинг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Британия-совет дўстлиги жамияти уюштирган йиғилишда мамлакат сиёсий ва касаба союз доираларининг, жамоат ташкилотларининг кўпдан-кўп вакиллари иштирок этдилар.

* * *

МЕХИКО. Мексика бирлашган социалистик партияси, Мексика меҳнаткашлар партияси, революцион-ватанпарварлик партияси, сўл коммунистик бирлик ва халқ-революцион ҳаракати келгуси йилнинг февралида ягона сиёсий партияга қўшилишларини эълон қилдилар.

Программаси социалистик характерда бўладиган янги партиянинг ташкил этилиши, дейишди улар, Мексика илғор кучларини жипслаштириш ва уларнинг аҳоли ўртасидаги обрў-эътиборини мустаҳкамлаш йўлидаги муҳим қадамдир. Янги партияни ташкил этиш Мексика меҳнаткашларининг ўз ҳуқуқлари учун, миллий мустақиллик ва мамлакат суверенитети йўлидаги курашини кучайтиришга кўмаклашади.

КПСС XXVII съезди: сифат, самарадорлик ва жадаллаштириш

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШДА СУРЪАТ ВА СИФАТ БЎЛСИН

Биз капитал қурилишни тубдан яхшиламай туриб, техникавий реконструкцияни амалга ошира олмаймиз.

(КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVII съездига Сиёсий докладидан).

Қурувчи уйлари

МАСЪУЛИЯТЛИ ДАВР

Ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йили охирламоқда. Халқ ибораси билан айтганда, «жўжани санайдиган» пайт яқинлашмоқда. Биз қурувчилар ўтган ўн ойдаги натижаларни дастлабки сарҳисоб қилсак, ишимизда бирмунча ютуқлар билан бир қаторда анчагина камчиликларга ҳам йўл қўйганимиз аён бўлади.

Бизнинг комплекс бригадамиз ҳозир Ипподромная—Гайдар микрорайонида турар-жой биноларини қуряпти. Биз бу ерда ўнта блокдан иборат, ёй шаклидаги тўққиз қаватли улкан турар жой комплексини барпо этяпмиз. Умуман бригадамиз аъзолари шу йилнинг ўтган ўн ойида ёмон ишлашмади. Июль ойида уйнинг 48 квартирали «В» ва «Г» блокларини, бир ой ўтгач, 80 квартирали «А» ва «Б» блокларини фойдаланишга топширдик.

Мана, ҳозир шу уйнинг яна учта блокини фойдаланишга топширишга тайёрламоқдамиз. Биз билан биргаликда бошқармамизнинг С. Сигаев бошчилигидаги бригадаси объектда ишлаяпти. Шунингдек, 2-уйсозлик комбинатимизга қарашли 2-пардозлаш ишлари бошқармаси ва Пардозлаш трестининг 31-қурилиш бошқармаси ишчилари ғайрат кўрсатишяпти. Улар сайқал бериш ишларини тезкорлик билан бажаришяпти. Ҳозир биз бу коллективлар билан биргаликда уйнинг биринчи қаватига қўшиб қурилган маиший ва савдо объектларини фойдаланишга топширишга тайёрламоқдамиз.

Биз иш сифати ва самарадорлигини ошириш учун ўзаро ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликда ишлаяпмиз. Бинобарин, пировард натижа объектда ишлаган барча қурувчиларнинг — монтажчиларнинг ҳам, пардозловчиларнинг ҳам ўз вазифасига қандай ёндошганига боғлиқ бўлади. Агар барча қурувчилар ўзларига топширилган юмушни сидқидилдан адо этсаларгина кейинчалик бу ерга кўчиб кирган ҳамшаҳарларимиз мамнун бўладилар.

Бригадамизда меҳнатсеварлиги, жонкуярлиги билан кўпчиликка ибрат кўрсатаётган тажрибали қурувчилар анчагина. Чунончи, Ҳожиакбар Пўлатов билан Юрий Мудровни олайлик. Уларнинг бири электр пайвандчи, иккинчиси бетончи. Бироқ, бу тажрибали бинокорлар комплекс бригада бажарадиган барча юмушларни уддалай оладилар. Зарур бўлган тақдирда дурадгорлик, ғишт териш, пардозлаш ишларини ҳам аъло даражада адо этишади. Улар ёшларга мураббийлик қилиб ўз тажрибалари ва маҳорат сирларини қунт билан ўргатишмоқда. Абдуқодир Маҳкамбоев, Рустам Муродов каби бригадамизга кейинроқ келиб қўшилган ёшлар ҳам бугунги кунда ўз мураббийларига тенглашиб ишлашяпти. Улар ҳам бир нечтадан касбни ўзлаштириб олишган. Кунлик ва ойлик топшириқни ҳамиша ошириб адо этишга интилишади.

Бугунги кунда шаҳримиз қурувчилари олдига катта талаблар қўйилмоқда. Шаҳар қурилиш индустрияси бир маромда ишламаётгани тез-тез таъкидланмоқда. Бунга ўтган йилларда йўл қўйилган муайян камчиликларни сабаб қилиб кўрсатиш мумкин. Бироқ бугунги кунда турли сабабларни рўкач қилиб план-топшириқларнинг барбод бўлишига йўл қўймаслик лозим. Биз қурувчи деган шарафли номга доғ туширмаслигимиз керак. Биз кўпроқ изланишимиз, ишнинг тажрибада синовдан ўтган илғор усулларини қўллашимиз, янги техникани самарали жорий этиш чораларини кўрмоғимиз даркор.

Қурилишда қўл меҳнатининг улуши ҳамон юқори. Агар бинокорлик юмушларини унумли бажарадиган техника воситалари кўпроқ бўлганида эди меҳнат унумдорлигини янада оширишимиз мумкин бўларди. Шундай экан, бинокорлик саноати мутахассислари янги истиқболли техника воситаларини яратиш борасида кўпроқ изланишлари керак. Биз эса ўз навбатимизда ишимизни енгиллаштирувчи самарали воситаларни амалда жорий этишдан қочмаймиз.

Коллективимиз Улуғ Октябрнинг 69 йиллик санасини ўн ойлик топшириқни муддатидан илгари бажариш билан кутиб оляпти. Айни пайтда Улуғ Октябрнинг келгуси йили нишонланадиган 70 йиллиги байрамигача ўн иккинчи беш йилликнинг икки йили топшириғини бажариш юзасидан социалистик мажбурият олганмиз. Бригадамиз аъзолари ваъдага вафо қилиш учун бутун куч ва имкониятларини сафарлар этадилар.

Р. НИЁЗОВ,
2-уйсозлик комбинати 60-қурилиш бошқармасининг комплекс бригадаси бригадири, «Ҳурмат белгиси» ордени кавалери.

РЕКОНСТРУКЦИЯ ЖАДАЛЛАШМОҚДА

Шаҳримизда ишлаб чиқариш бинолари ва жиҳозлари эскирган корхоналар анчагина. Улардан бири «Водииндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкентдаги бош заводи бўлиб, соҳанинг етакчи ва айни пайтда энг кекса корхоналаридан бири ҳисобланади.

— Корхона тубдан реконструкциялаш ва қайта жиҳозлашга муҳтож, — дейди бош инженер Марат Қосимович Ёқубжонов. — Ана шу йўналишдаги ишлар бошлаб юборилди. Бош механик ўринбосари И. Авдеев бошчилигида янги техникани жорий этиш бўйича махсус бригада тузилди. Уни техник раҳбар дейиш мумкин. Коллективнинг амалий фаолиятига С. Николенко жавоб беради. У заводда темирчи бўлиб ишларди. Токарлик ишини ҳам яхши биладди. Бир сўз билан айтганда, юқори малакали ижодий изланувчан ишчи.

Бригадага тажрибали, ўз ишини пухта билувчи, фаол рационализаторлар уюштирилган. Чунончи, Евгений Ким — фрезеровкачи, Владимир Шок — слесарь, пайвандчиликни яхши ўрганиб олган. Ана шу касбларни Владимир Никитин ҳам билади. Александр Койнов токарлик касбининг устаси. Бригада апрель ойида тузилган эди. Шундан бери кўп вақт ўтгани йўқ. Аммо, коллектив иши ҳозирдаёқ кўзга кўриниб турибди.

Корхонанинг арматура цехида иссиқлик трассаларининг «Г»симон блоклари ва новлари каркасини тайёрлашда катта қийинчиликларга дуч келинар эди. Сим тўрни алоҳида пайвандлаш, ҳалқани алоҳида букиш, кейин каркас элементларини бириктириш ва яна пайвандлашга тўғри келар эди. Рационализаторлар Н. Авдеев, Ю. Валяев ва М. Халилов бу ишларни бажариш учун махсус эгувчи дастгоҳ қўллашни таклиф қилишди. Дастгоҳ қисилган ҳаво кучи билан ишлайди ва пайвандланган арматура элементларини исталган ҳолда бука олади.

С. Николенко етакчилигидаги бригада рационализаторлар таклиф этган дастгоҳни ясади. Уни ясашда ҳисобдан чиқарилган деталлардан, металл қолдиқларидан ва турли механизмларнинг эҳтиёт қисмларидан фойдаланилди. Дастгоҳ ишлатиб кўрилгач, афзалликлари дарров намоён бўлди. Ундан фойдаланилиши туфайли одамлар меҳнати бирмунча енгиллашди, анча сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш имконияти вужудга келди.

Узунлиги 12 ва 15 метрли бўшлиқли кўприк плиталари ишлаб чиқарилувчи механизациялашган технология линиясини жорий этишга ҳам бригада катта ҳисса қўшди. Бригада аъзоларининг таклифи билан линиянинг бошқарув механизмларига ўзгартишлар киритилди. Натижада ишчилар меҳнати енгиллашди, линияни бошқариш соддалашди.

Ҳозир заводга кўплаб янги технология жиҳозлари келтириляпти. Уларни ўрнатиш ва ишга тушириш билан ҳам С. Николенко бригадаси шуғулланяпти. Кўпинча монтаж ишлари бажарилаётган пайтда механизмларнинг у ёки бу нуқсонлари, жиҳозларнинг мавжуд иш шароитига номувофиқ жойлари борлиги маълум бўлиб қолади. Бундай пайтда бригада аъзолари нуқсонларни тезда бартараф этишади, янги техникани самарали жорий этиш ва ундан оқилона фойдаланиш чорасини кўришади.

Яқинда корхонага бетон қоришмани қолипларга зич қуйиш учун қўлланиладиган янги тебратгич мосламалари олиб келинди. Бироқ, уларнинг тебраниш даражаси бир қатор буюмларни ишлаб чиқаришда технология талабларига жавоб бермади. Уларни ишлатишда тегишли самарага эришиш учун бригада аъзолари анчагина тер тўкишларига тўғри келди.

— Олдимизда катта ва масъулиятли ишлар турибди, — дейди С. Николенко. — Корхонадаги реконструкция ишлари эндигина бошланмоқда. Бизнинг вазифамиз уни жадаллаштиришдан, у салмоқли самара беришига эришишдан иборат.

Ю. КОВАЧ,
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири.

Ташаббускор бригадир

Коммунист Зинур Фасхутдинов меҳнатнинг илғор усуллари, янги техникани жорий этиш, қурилиш-монтаж ишларини тўғри ташкил этиш йўлларини яхши ўзлаштириб олган. Шунинг учун ҳам уни 1-уйсозлик комбинатининг 2-қурилиш бошқармасида ташаббускор бригадир дейишади.

Ўз касби сирларини мукаммал эгаллаб олган бу пешқадам қурувчи бошқарманинг илғор бригадаларидан бирига бошчилик қилмоқда. Мана қарийб чорак асрдан бери у шаҳримизнинг турли қурилишларида тер тўкмоқда. Зилзиладан сўнг шаҳарни қайта тиклашда қатнашди. Ўнлаб ёшлар шарафли бинокорлик касбини ундан ўрганишганидан фахрланишади. Тажрибали мураббийдан фақат кейинги пайтнинг ўзида Шариф Мингалиев пайвандчилик, Олег Ромашкин монтажчилик сирларини ўрганиб олишди.

Сурати комбинат ва бошқарманинг Ҳурмат тахтасини бир неча йилдан бери безаб турган бу қурувчи етакчилигидаги бригада аъзолари Чилонзор, Юнусобод, Оқтепа, Қўйлиқ, Ивановолик тўқимачилар массивларида бирқанча уйларни «яхши» ва «аъло» баҳо билан фойдаланишга топширишган. Ҳозир коллектив бинокорлари Сегизбоев кўчасида янги уйлар қуришяпти. Иш сифати ва суръати ёмон эмас.

Бригада бирнеча йилдан бери злобинча бригада хўжалик пудрати асосида ишлаб дуруст натижаларга эришяпти. Иш сифати яхшиланиб, меҳнат унумдорлиги ошмоқда.

Коллектив қурилиш материаллари, электр энергияси ва ниҳоят иш вақтининг қадрини билади. Шу боисдан ҳам бригадада меҳнат ва технология интизомининг бузилиши каби кўнгилсиз ҳоллар барҳам топди.

Ҳозир З. Фасхутдиновнинг ўзи 1987 йил календари бўйича меҳнат қиляпти. Унинг етакчилигидаги коллектив Улуғ Октябрнинг 70 йиллигигача ўн иккинчи беш йилликнинг икки йили планини, бажариш иштиёқида социалистик мусобақани авж олдирмоқда.

— Пешқадам бригадир З. Фасхутдинов сўзи билан иши бир бинокор эканини бутун бошқарма коллективи билади, — дейди 2-қурилиш бошқармаси ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи А. Шварц. — Шундай экан, коллектив ўз мажбуриятини албатта бажаради. Бунга бригада 17 қурувчисининг кундалик зарбдор меҳнати кафолот бўлади.

Ф. МИХАЙЛОВ.

Шаҳримизда қурилиш ишлари жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Метросозлар ана шу қулай транспорт турининг янада ривожланишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ҳозир Ўзбекистон линиясининг иккинчи навбатини қуриш ишлари қизғин олиб борилмоқда. Уйсозлар замонавий, барча қулайликлари бўлган кўп қаватли уйларни ҳамшаҳарларимизга туҳфа этишмоқда.

СУРАТДА: Пушкин ва Новомосковская кўчалари муюлишида қурилган янги уй-жойлар акс эттирилган бўлиб, бу ерда улкан тўққиз қаватли бинонинг навбатдаги корпуси қурилиши давом эттирилмоқда.

ЯНГИ МИКРОРАЙОН

Юнусобод массивининг янги «СБ-5» микрорайони кўкка бўй чўзмоқда. Микрорайон қурилишини 1-уйсозлик комбинатининг 26-қурилиш бошқармаси ва бошқа қурилиш коллективлари олиб боришяпти. Айни кунларда қурувчилар 175 квартирали турар жой биносини тезкорлик билан қуришяпти. Ҳозиргача шу бинонинг 80 квартирали қисми фойдаланишга топширилди.

Ҳозир турар жой биносининг 95 квартирали қисми монтаж қилинмоқда. Бинодаги квартираларнинг балкони, ошхонаси ва коридорлари аввалги типдаги биноларникига қараганда кенг ва ёруғ. Объектдаги пардозлаш ишларини 1-уйсозлик комбинатига қарашли 3-пардозлаш ишлари бошқармаси сайқалчилари бажаришяпти. Шу уй яқинида янги болалар боғчаси қурилиши ҳам бошлаб юборилган.

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

ЮКСАК МАРРАЛАРНИ КЎЗЛАБ

Тошкент ёғочни қайта ишлаш комбинати 1953 йилда ташкил этилган. Ўтган давр мобайнида бу ерда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми анча ўсди. Бу, албатта янги техника воситалари қўлланиши ҳамда ишлаб чиқаришнинг ички резервлардан унумли фойдаланилиши самарасидир.

Комбинатда эшик, дераза, пол тахталари каби қурилиш учун зарур бўлган бинокорлик буюмлари ишлаб чиқарилади.

— Бу буюмлар республикамиз қурилиш ташкилотларига, шунингдек қўшни республикаларга ҳамда РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонасига юборилмоқда, — дейди комбинат юк ортиш-тушириш цехи бошлиғи И. Маъдиев.

Шу кунларда аҳил коллектив Улуғ Октябрь байрамини ёруғ юз билан кутиб олиш учун астойдил ҳаракат қиляпти. Коллектив ўн ойлик планни ошириб бажарди. Бу ерда иқтисод ва тежамкорлик масалаларига катта эътибор беришяпти. Чунончи, иссиқлик энергиясини тежаш борасида яхши натижаларга эришилди. Шу йил бошидан бери 200 кубометр ёғоч материаллари тежаб қолинди.

Корхонада буюмлар сифати ва иш самарадорлигини ошириш учун кураш қизитилмоқда. Кейинги йилларда буюртмачиларга юборилган маҳсулотлар юзасидан бирорта ҳам шикоят тушмаганини қувонч билан айтиш мумкин. Бундай ютуқларга эришилишида Мирҳоким Мирмаҳмудов, Ҳамидулла Абдуллаев, Валентина Горькова каби илғор ишчиларнинг улушлари катта. Улар каби ўз ишига виждонан ёндошиб меҳнат қилаётган ўнлаб ишчиларнинг номларини келтириш мумкин.

Коллектив эришилган натижалар билан қаноатланиб қолаётгани йўқ. Ишлаб чиқаришда вужудга келувчи айрим муаммоларни ўз вақтида бартараф этиш чоралари кўрилмоқда. Комбинат ишчи ва хизматчилари йиллик план-топшириқларни 25 декабргача бажариш мажбуриятини олишган. Улар айни кунларда барча имкониятларини ишга солиб, ўз сўзларининг устидан чиқишга интилмоқдалар.

М. АБДУҚАҲҲОРОВ.

Луқма

УСТИ ЯЛТИРОҚ...

Биз яқинда Себзор кўчасидаги 45-уйга кўчиб кирдик. Бу бинонинг кўриниши жуда чиройли, кўнглимиздагидек, аммо квартираларимиз ҳақида гапирсак юрагимиз ачишади. Нега десангиз, қайси биримизникига кирманг, қатор камчиликларга дуч келасиз.

Бу квартираларни қабул қилган комиссия аъзолари ичкарига кирмай, эшигимиз тагидан қайтиб кетишган бўлса керак-да! Чунки деярли 18 та квартиранинг линолеумлари яхши ёпиштирилмаган, кўпларимизнинг шкафларимиз текис ўрнатилмаганлиги учун дарз кетган. Ваннахоналардаги кафеллар яхши ёпиштирилмаганлигидан бирин-кетин «тап-тап» тўкилиб ётибди. Эшиклар қийшиқ, бир хил хоналарда розеткалар йўқ. Хуллас, гапирсак, адо бўлмайди. Уйимизни қурган қурувчилардан бунинг сабабини сўрасак, «Бизни тез бўлинглар деб қувишади», дейишади.

116-квартиранинг эгаси Акбаров бизнинг нолишларимизни эшитиб ҳайрон бўлди.

— Шу камчиликларни камчилик деяпсизларми, юринглар, мен сизларга уйимни бир кўрсатай, — деди.

Акбаровнинг уйига ёппасига қўшнилар ҳаммамиз чиқдик. Ваннахонада трубалар микрофонга ўхшаб чиқиб турар, кафеллар тўкилиб ётарди.

Ўша куни ҳаммамиз бир-биримизнинг хоналаримизни кўрар эканмиз, кулавериб ичагимиз узилди. Айни пайтда юрагимиз ачишди. 107-квартирада икки хонага электр сими ўтмаган экан. Электрик келиб, деворларни тешиб ташлаб, иш орттириб кетибди.

Менинг 102-квартирамда эса бир хонага кириб, чироқ ёқсам, бошқа хонанинг чироғи ёнади. Ваннахонадаги трубалар эса тешик, сув отилиб ётибди. Сантехниклар тузатишга ваъда беришдан нари ўтаётганлари йўқ.

Хуллас, қурувчиларнинг шошма-шошарлик билан уй қуриши, қабул комиссиясининг бепарволиги бизга жуда қимматга тушди. Ҳар куни ишдан қолиб, ҳали сантехникларни, ҳали электрикларни, ҳали 2-уйсозлик комбинатига қарашли 4 ва 25-қурилиш бошқармалари прорабларининг кетидан югуравериб тинка мадоримиз қуриди.

4-уйдаги нуқсонлар қачон бартараф бўларкин!

Н. НАСРИДДИНОВА.

Галина Глазатова асбобсозлик заводининг тажрибали ишчиларидан саналади. Унга Коммунистик меҳнат зарбдори унвони берилган, «Шавкатли меҳнати учун» медали, «Социалистик мусобақа илғори» нишонлари билан тақдирланган. Илғор ишчи меҳнат интизомига қатъий риоя қилиб, иш соатининг ҳар бир минутидан унумли фойдаланиб ишлаб, смена топшириқларини мунтазам 1,5 баравар ортиғи билан адо этяпти ва аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаряпти.

СУРАТДА: илғор ишчи Галина Глазатова.

М. Нуриддинов фотоси.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ
ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ЛОНДОН. Шимолий Атлантика блоки ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатишдан воз кечиши керак, деди бу ерда лейбористлар партиясидан парламент депутати О'нил. Европа хавфсизлиги ва ҳамкорлик масалалари билан шуғулланувчи Британия комитети уюштирган жамоатчилик митингида сўзлаган нутқида НАТО томонидан қўйиладиган мана шундай қадам Европадаги вазиятни барқарорлаштиришга, қитъада тинчлик ва хавфсизликни таъминлашда кўмаклашган бўлур эди, деб таъкидлади. Европанинг барча халқлари шуни талаб қилмоқдалар, деб уқтирди парламент аъзоси.

ВАШИНГТОН. Пентагон қурол-яроғларнинг сифат жиҳатидан янги турларини яратиш сари яна бир қадам қўйди. Америка матбуотининг маълумотларига кўра, ҳарбий денгиз кучлари министрлиги иккита энг катта ҳарбий саноат компанияси — «Грумман» ва «Нортроп»га радарлар пайқай олмайдиган янги штурмчи самолёт ишлаб чиқишни рақобат асосида бошлашни топширди. Шартноманинг тафсилотлари қатъий сир тутилмоқда. Бироқ, мутахассисларнинг фикрича, 90-йилларнинг ўрталарида янги самолёт қурол-яроғлар сафига қабул этилиши мумкин.

НЬЮ-ЙОРК. Никарагуалик контрасларга ёрдам бериш операциясида бошдан-оёқ МБРнинг қўли бор, деди шу жосуслик маҳкамасининг собиқ ходими Ральф Макгихи. У Си-Эн-Эн телекомпаниясининг мухбири билан суҳбатда бундай деди: Никарагуада қамоққа олинган америкалик Хазенфус МРБнинг топшириғини бажарганлигига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ. Унинг самолёти ҳарбий-ҳаво кучларининг Сальвадорда жойлашган ва АҚШ назорати остидаги ҳамда МРБ пули ҳисобига сақланадиган Иллопанга базасидан учиб чиққан. Уриб туширилган самолёт «Сазерн Эйр транспорт» компаниясига қарашли бўлган, бу компания 1975 йилда батамом МРБ қўлида эди. Ҳозир ҳам унинг самолётлари бутун дунё бўйлаб МРБнинг топшириғи билан учиб юрганлиги равшан. Ҳамма расмий раддияларга қарамай, Хазенфус МРБдан бошқа бирон-бир ташкилотга хизмат қила олмаслиги очиқ-ойдин кўриниб турибди.

ПОКИСТОНДАГИ ПОРТЛАШЛАР

КОБУЛ. Пуштунларнинг афридий қабиласи лашкарларига мансуб жангчилар қўйган мина портлаши натижасида афғон аксилинқилобчилари тўдасига тегишли қурол-яроғ сақланадиган катта омбор осмонга сочилиб кетди. БАХТАР агентлигининг хабар қилишича, Покистоннинг шимолий-ғарбий чегара вилоятида жойлашган омбордаги портлашдан сал аввал бу ерга Американинг Афғонистон Демократик Республикаси теварагидаги уруш ҳаракатларига мўлжалланган энг янги қурол-яроғи келтирилган эди.

Пуштун лашкарлари Бадабера районида босмачиларни тайёрлаш лагерида, ғазандалар «дам олиб» ётган Пешовардаги меҳмонхонада, шунингдек тор-мор этилган тўдалардан омон қолган босмачиларни йиғиб, сўнгра Афғонистонга юбориладиган террорчи гуруҳларга тақсимловчи марказ бўлиб хизмат қилиб келган «Баламани» меҳмонхонасида ҳам миналар портлатдилар. Натижада 18 ғазанда ўлди, ўнлаб босмачи жароҳатланди.

БАХТАР агентлигининг яна бир хабарида айтилишича, аксилинқилобчиларни Афғонистон чегарасига ўтказиш учун фойдаланиб келинган стратегик темир йўл кўприги ҳам портлатилган.

МУГАБЕНИ ЎЛДИРИШ МАҚСАДИНИ КЎЗЛОВЧИ ФИТНА ФОШ ЭТИЛДИ

РИМ. Зимбабве хавфсизлик кучлари ирқчи ЖАР агентларининг республика бош министри Роберт Мугабени ўлдириш мақсадида тайёрлаган фитнасини фош этдилар. Бу ерга келган Зимбабве ташқи ишлар министри Уитнесс Мангвенде шу гапни айтди. Террорчилик режасини амалга ошириш учун мамлакатга бир гуруҳ ажнабий агентлар юборилган эди. Претория ирқчилик режимига қарши чиқаётган ҳамма кишиларни ҳар қандай воситалар билан ўлдиришга интилаётганлиги яхши маълум, деб таъкидлади министр.

АДРнинг МИЛЛИЙ БОЙЛИКЛАРИ ТАЛАНМОҚДА

КОБУЛ. Афғонистон аксилинқилобчилари ўз халқига қарши эълон этилмаган уруш олиб боришдан ташқари, АДР миллий бойликларини очиқдан-очиқ талаш билан ҳам шуғулланмоқда. Афғонистондан Покистонга зумрад яширинча олиб чиқиб кетилаётганлиги тўғрисидаги маълумотлар шундан яққол далолат беради. Босмачилар Панжшир водийсида зумрад қазишни кенг йўлга қўйганлар.

Панжширда тор-мор келтирилган аксилинқилобчи тўданинг собиқ аъзоси Муҳаммад Карим деган кимсанинг айтишича, АДРнинг шу районига Покистондан парма машиналари ҳамда геологик разведка ускуналари юборилган. Ўзини журналист қилиб кўрсатаётган Америка маслаҳатчилари ҳам шу ерга яширинча етиб келганлар. Улар конларни яхшилаб фотосъёмка қилганлар, разведка ишлари ҳамда зумрад қазиб олиш суръатларини жадаллаштириш борасида профессионал маслаҳатлар берганлар. Бир неча йил мобайнида, дейди Карим, қазиб олинган зумрад карвон сўқмоқлари орқали Покистонга юбориб турилган ва босмачиларнинг бошлиқлари ҳамда уларнинг океан ортидаги ҳомийлари қўлига бевосита бориб тушган.

(ТАСС).

Фан оламида

ИНСОН МЕҲНАТИНИНГ ҚУДРАТИ

Партия машинасозлик фан ва техниканинг энг янги ютуқларини моддийлаштиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди деб ҳисоблайди. Машинасозликнинг ўсиш суръатларини жадаллаштириш — халқ хўжалиги барча тармоқларидаги фан-техника тараққиётининг ҳамда мамлакат мудофаа қобилиятини тегишли даражада сақлаб туришнинг негизи, экономикани истиқболда ривожлантиришнинг бош йўлидир.

(КПССнинг янги таҳрирдаги Программасидан).

Фан ва техника тараққий этган ҳозирги пайтда механизация ва автоматлаштириш ишлаб чиқаришда муҳим омилдир.

Механизация деганимизда одамнинг ишлаб чиқариш жараёнини қўл ёрдамида бошқаришда унга ёрдам берувчи машиналар, механизмлар, асбоблар ва турли хил мосламаларнинг қўлланилишини тушунамиз. Механизациялашнинг энг юқори поғонаси — ишлаб чиқариш жараёнини асосий ва ёрдамчисиз операцияларида керак бўлган қўл меҳнатини машина ва механизмлар иши билан алмаштиришдир.

Механизациялаш, айниқса комплекс механизациялаш техника прогресси учун мустақил аҳамиятга эга бўлиб, техника тараққиётининг юқори поғонаси — ишлаб чиқариш жараёнини автоматлаштиришнинг рўёбга чиқиши учун асос бўлиб ҳисобланади. Ҳозирги замон ихтисослаштирилган автоматлари (автомат станок ёки станокларнинг автоматик линиялари) фақат айрим технологик операцияларни бажариш ва айрим маҳсулотларни ишлаб чиқаришгагина мўлжаллан ган. Масалан, автотрактор саноатида фақат бир марта тайёрлашга мўлжалланган ихтисослаштирилган юқори унумли автоматлар ишлатиб турилади. Автомобиль ёки тракторнинг бошқа турини тайёрлашга киришилганда бундай автоматларни ишдан четлаштириш ва янгиларини барпо қилишга тўғри келади.

Автоматлаштириш қийин бўлган жараёнлар ҳозирги кунда қандай ҳал қилинмоқда? Цехларда программа асосида бошқариладиган станоклар унчалик кўп эмаслигига қарамай, бундай станокларга бўлган талабнинг катталиги нимада? «Москвич», «Волга», «Чайка» каби ҳозирги замон автомобилларининг ҳавонинг қаршилигига камроқ учрайдиган қилиб ишланган қисми (кузови) киши диққатини ўзига жалб қилади. Бундай автомобилларнинг кузови ҳақиқатан мураккаб қурилган. Автомобилларнинг бу хил кузови ҳар томонга эгилган юпқа пўлат листдан, яъни эгри чизиқли сиртга эга бўлган деталлардан иборат. Кузов қандай қилиб штамповка қилинади? Босими юз ва минг тоннага етадиган кучли прессларда штампнинг икки қисми сиқилиб, пўлат лист тегишли шаклга келтирилади.

Ҳозирги замон самолётларида реактив двигатель қувват манбаи бўлиб ҳисобланади. Бундай двигателнинг юраги бўлган газ турбинаси умумий валга ўрнатилган дисклардан иборат. Дискларнинг ҳар қайсисида бир неча ўн, баъзан юзлаб жуда мураккаб шаклли эгри пластинкаларкураклар бўлади. Бундай кураклар қандай қилиб тайёрланган? Бундан икки юз йил илгари А. К. Нартов биринчи бўлиб механизациялашган нусха кўчириш-токарлик (копировал) станогини яратди. Бундай станоклардан кутилган асосий мақсад бир хил маҳсулотлардан нусха кўчиришни механизациялашдан иборат эди.

Нусха кўчириш усули кейинчалик бориб бир мунча ривожлантирилди ва такомиллаштирилди. Ҳозирги вақтда нусха кўчириш усули сирти мураккаб эгри чизиқли буюмларни ишлашда кенг қўлланилмоқда.

Механик бошқариладиган нусха кўчириш станоклари конструкциялари унчалик мураккаб бўлмаган деталларни ишлашда қўлланилади. Улар ниҳоятда аниқ нусха кўчиришни таъминлай оладилар. Чунки бундай ўлчамдаги маҳсулотни узатишда унчалик катта куч талаб қилинмайди.

Нусха кўчириш станоклари техниканинг турли соҳаларида кенг қўлланилади. Бундай станоклар ёрдамида газ, буғ ва гидротурбиналарнинг парраклари ва ички ёниш двигателларининг деталлари турли мақсадларга мўлжалланиб ишланади. Ҳар хил ўлчам ва шаклдаги қуйма ва пресс қолиплар тайёрланади.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, саноат соҳасида юксак тараққий этган Америка Қўшма Штатларидек мамлакатда ҳам шу кунга қадар барча металл ишлаш саноати маҳсулотининг 75 проценти 15 донагача, яъни жуда кичик-кичик туркумларда ишлаб чиқарилади. Бундай кичик серияли ва якка ҳолда ишлаб чиқаришни автоматлаштиришнинг қанчалик катта иқтисодий фойда келтиришини тасаввур қилиш мумкин.

Ватанимизда ва чет элларда ҳозирги кунга қадар йиғилган тажрибалар асосида бошқариладиган станоклар қўлланилганда вақт ва маблағ тежалишини кўрсатмоқда. Масалан, турбина кураkларини ишлаш учун керак бўлган мураккаб копирни тайёрлашга универсал станокда уч ҳафта вақт талаб қилинса, программа асосида бошқариладиган фрезер станогида атиги тўрт соат вақт сарф қилинади. Программа асосида бошқариладиган система билан ускуналанган станокларнинг муҳим хусусияти шундаки, бундай станокларнинг иш программаси ихтисослаштирилган автоматларнинг иш программасига қараганда кўпроқ ўзгара олади. Шу туфайли битта агрегатда ихтисослаштирилган автоматнинг иш унуми ва иш аниқлигини универсал ускунанинг мосланишига қўшиш мумкин бўлади.

Келажакда фақат автомат станоклар эмас, цехлар, заводлар вужудга келади. Ана шундай юксак истиқболнинг муҳим омили программа асосида ишловчи станоклардир. Шунинг учун бўлса керакки, бизнинг мамлакатимизда ва чет элларда ҳам программа асосида ишловчи станокларни ишлаб чиқаришга жуда катта эътибор берилмоқда.

Автоматлаштириш қанчалик кенг жорий этилса, шунчалик кўп янги автоматлар талаб қилинади ва бир автомат иккинчи автоматга алмаштирила борганда эса, технологик жараёнларни автоматлаштириш билан боғлиқ бўлган саноат соҳаларига шунчалик кўп киши жалб этилади. Демак, инсоннинг қўл кучига бўлган талаб камаймайди, аксинча тўхтовсиз ўсиб боради. Меҳнат эса борган сари унумлироқ, ижодий ва қизиқарли бўлиб боради. Саноат ишлаб чиқаришини автоматлаштириш миллионлаб совет кишилари меҳнатининг характерига бевосита таъсир кўрсатмоқда.

Партиямиз инженерлар, конструкторлар, илмий ходимлар меҳнатини рағбатлантириш ишига алоҳида эътибор бераётир. Ҳақиқатан ҳам ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштиришда, завод-автоматларни бунёд этишда инженер, конструктор ва илмий ходимларнинг роли беқиёс каттадир. Завод-автоматлар ишлаб чиқариш технологиясининг энг юқори даражасига асосланади. Бундай технология хусусияти бошланғич маҳсулот, хом ашё ва ярим фабрикатлардан тўлиқ фойдаланиш бўлиб ҳисобланади.

Н. МЎМИНОВ,
техника фанлари доктори.

СЎЛИМ ФАСЛ ЛАВҲАЛАРИ

Кузнинг ранго-ранг япроқларга бурканган, турфа мева-сабзавотлари пишиб хирмонга кўтарилган, ниҳоятда файз-тароватли сўнгги ойи— ноябрь ҳам бошланди.

Табиатнинг амоли, инсон меҳнатининг камоли билан олтин куз жамоли яшнаб кетган. Одам— табиатнинг фарзанди, деб бежиз айтмаймизки, куз ойларида об-ҳавонинг беқарор бўлиши: дам кунлар иссиқ, дам совуқ, бир куни ёзга, бир куни қишга ўхшашларига кўникишга одатланамиз. Дарҳақиқат, кузнинг охирги ойи салқин, намхуш, илиқ ва ўзига хос совуқ, баъзан дилга ором бериб, баъзан ҳис-туйғуларни, аъзои-танимизни жунжиктиради.

Ноябрь ойи давомида об-ҳаво қанчалик ўзгариб турса, куз манзаралари— дов-дарахтлар, турфа ўсимлигу, гул-буталар ранго-ранг товланади, жилоланади, тусланиб, жилва қилади. Айни шу кунларда ўрикзорларни кезсангиз унчамунча рассом ҳам чизолмайдиган тасвирлар жамолини кўрасиз, Ўрикларнинг олтинранг, бинафшаранг, қизғиш, оч қизғиш, сап-сариқ, оч пушти, қўйингчи минг хил тусда товланган япроқлари куз шамолларида рақсу-хиромон қилаётганига маҳлиё тикилиб, она табиат чеварлигига беихтиёр таҳсин айтасиз. Шаҳримизнинг анҳорлари, кўллари, катта ариқлари соҳилларида, боғтоморқаларда, дов-дарахтлар остида ранг-баранг япроқлар гилами тўшалганки, уларни поёндоз қилиб сайр этсангиз баҳри дилингиз очилади.

Шаҳар ва шаҳримиз атрофидаги хиёбонларда, боғ-роғларда куз осойишталиги ҳукмрон бўлса ҳам, дам-бадам қиш нафаси сезилиб турса ҳам ҳаво ва табиат гўзаллиги кишини мафтун этади. Худди шу пайтда, ноябрь ойи давомида шаҳримиз шарқидаги Тянь-Шань, Помир ва Олойда қиш бошланиб кетди, ҳар куни, кун ора қорлар ёғиб турибди.

Кузнинг саховати билан бу йилги ҳосил — мевалар, турли ноз-неъматлар, сабзавот-резаворлар мўл-кўл бўлди. Пахтазорларимизда «оқ олтин»нинг улкан хирмони учун кураш қизғин бораяпти. Фидокор пахтакорлару, минг-минглаб тошкентлик ҳашарчилар халқимиз ифтихори ва бахтли ҳаётимиз манбаи бўлган «оқ олтин» баракали бўлишида жон куйдирмоқдалар.

Ҳа, олтин кузимизнинг «оқ олтин»лари ҳам тўкин, баракали ва мўл-кўл бўлсин!

Т. РАСУЛЕВ.

БОҒ ЯРАТГАН—ЯШАРАР...

Серғайрат кишилар бўладики, ўз ҳаётларидаги самарали меҳнат бурчларини ниҳоясига етказиб, давлатимиз яратиб берган пенсия билан таъминлангач қарилик гаштини суриш билан бирга ҳамон эл-юрт ташвишида бўладилар. Улар талаб этилмасада, ҳеч бир даъватсиз эзгуликларини давом эттираверадилар. Шундай инсонлардан бири Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, меҳнат ветерани Шоди ота Шариповдир.

Шоди отанинг тинимсиз меҳнатлари туфайли ўзи истиқомат қилаётган пойтахтимизнинг Чилонзор районидаги Ҳамроқул Турсунқулов кўчасидаги хонадони олдида мўъжазгина мевазор боғ бунёд бўлди. Бундан тўрт-беш йил аввал кенг кўчанинг чорраҳаси ёни хонадонлардан чиқариб ташланган турли чиқиндилар уюми қалашиб ётар, улар ўз вақтида олиб кетилмасди. Йўловчилар бу ердаги нохуш манзарадан ижирғаниб ўтишарди.

Дастлаб ерга яхшилаб ишлов берилиб, мевали ниҳоллар ўтқазилди. Оқтепа каналидан оқиб келадиган сув баҳордан кеч кузгача ариқларда кўчанинг бир тарафидан тўлиб оқса-да, бу қисми бир оз баланд бўлганлиги учун сув чиқмасди. Шунинг учун аввалига кўчатлар челаклаб суғорилди, келгуси йили қувурлар ўтқазилиб сув чиқарилди.

— Сир эмаски, биз ҳар биримиз ҳам дов-дарахтларни асраб-авайлашни уддасидан чиқа олмаяпмиз, айниқса фарзандларимизга ниҳолларни севиш, уларни эҳтиёт қилиш ниҳоятда зарурлигини яхши уқтира олмаяпмиз, — дейди Шоди ота биз билан суҳбатда.— Оқибатда бир оз назоратсиз қолдирдингми, мурғак дарахтлар-у, экинлар топталади. Бунинг олдини олиш мақсадида ниҳоллар улғайгунга қадар атрофи чопилиб, иҳота сифатида марза олиниб беда ўстирилди. Беданинг ҳам ўз афзалликлари бор, туганакли илдизлари ерга қувват берса, кўм-кўк майсалари ҳавони мусаффо қилиш билан бирга, уларга қараган кишининг баҳри-дили очилади. Шу билан бирга, улар тўрт марта ўриб олиниб қуритилиб, хонадонда боқилаётган қўйлар учун тўйимли озуқа бўлади.

Булардан ташқари, мевазор атрофида ёз бўйи турфа ранг гуллар барқ уриб ўсди. Бир қисмида қовоқ, лавлаги каби полиз ва сабзавот экинлари етилган бўлса, бир қисмида барра пиёз, шовул каби кўкатлар барқ уриб ўсди.

Ҳозирда беда сўнгги марта ўриб олинди, дарахтларга шакл берилиб, экин экиладиган ер шудгор қилинди. Шоди отанинг бу эзгу ишларидан «Қурилиш» маҳалла аҳолиси мамнун.

«Боғ яратган — яшарар», — дейди доно халқимиз. Яқин йиллар ичида мазкур мевазор масканда анору олма, шафтоли-ю нок, олча-ю гилос, узум каби хилма-хил мевалар пишиб етилади. Кексаю-ёш уларнинг ҳосилидан баҳраманд бўлиб, соя салқинида ҳордиқ чиқарадилар.

Одамларга ҳамиша самимий ва саховатли бўлган Шоди отанинг ширин орзу-истаклари ана шундай.

Ф. ОРИПОВ.

«Она дарахт «кексайиб» эгилса ҳам, навниҳоллари уни яшартириб турибди».

ТАБИИЙ ИНШООТЛАР

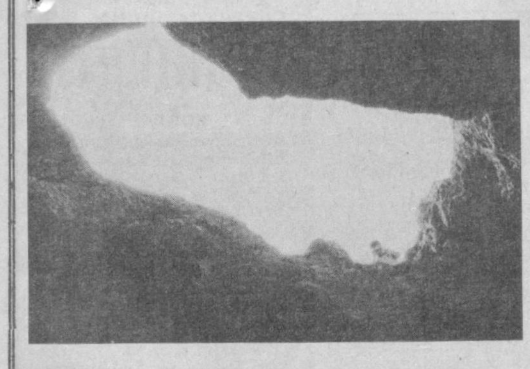

Замонанинг зайли билан табиий туннелларни, кўприкларни, аркларни ва уста табиат қўли билан «ўрнатилган» деразаларни кўриш шарафига муяссар бўлган киши бу мўъжизаларга тикилар экан, табиат даҳоси бу соҳада баъзан инсоннинг инженерлик тафаккуридан ўтиб кетаётганига тан беради.

Норвегия мамлакатининг денгиз қирғоғи яқинида Торгеттен деб номланган антиқа орол бор. У баайни сувда сузиб юрган «шляпа»нинг ўзгинаси. «Шляпа»нинг юқори қисмида нақ ўқ тешиб ўтгандек тешик бор. Аслида у тешик табиий туннель бўлиб, музланиш даврида вужудга келган. Туннель денгиз юзасидан 120 метр юқори бўлиб, узунлиги 150 метрдан зиёд. Шипи ва деворлари худди инсон қўли билан ишлангандек жуда қойил-мақом кўринишда. Пиренея тоғи этакларида (Франция) узунлиги 400 метрли табиий туннель бўлиб, унинг ичида Аризой дарёси оқиб ўтади.

Табиий кўприклар, арклар, деразалар Болгария, Руминия, Чехословакия, Куба, Франция, Австрия, Испания, Жазоир, Австралия ва бошқа мамлакатларда, шунингдек мамлакатимизнинг Урал, Эстония, Кавказ, Қрим, Ўрта Осиё, Сибирь қисмларида кўплаб учрайди.

Сўнгги йилларда республикамиз ер ости бўшлиқлари кенг кўламда ўрганилаётганлиги туфайли кўплаб ана шундай рельеф шаклларига дуч келинмоқда ва улар эътиборга олинмоқда. Кузатишлар туфайли бундай рельеф шакллари Ғарбий Тянь-Шань, Ҳисор ва бошқа айрим тоғларда кенг тарқалганлиги маълум бўлди. Ҳатто Қизилқумдаги Оқтоғда ҳам бундай рельеф шаклларидан бири бўлган табиий деразани кўриш мумкин.

Вақт ўтиши билан уларнинг баъзи бирлари қулаб, ўз кўринишини ўзгартиради ёки бутунлай йўқолиб кетади. Масалан, туннелларнинг бузилишига сабаб уларнинг шипи аста-секин қулаб боришидир. Унинг бутун қолган жойларида табиий кўприклар ҳосил бўлади. Кўприкларнинг энсизи эса, табиий арклар деб аталади.

И. ОТАЖОНОВ,
СССР география жамиятининг ҳақиқий аъзоси.

СУРАТДА: пойтахт областининг Хўжакент ғорини ёритиб турувчи «дераза».

Автор фотоси.

«НОЯБРЬ» СЎЗИНИНГ МАЪНОСИ

Ноябрь кузнинг сўнгги ойи ҳисобланади. Қадимги римликлар календарида бу тўққизинчи ой ҳисобланган, Шундан келиб чиқиб таъриф берилганда «ноябрь» лотинча сўз бўлиб, «тўққизинчи» деган маънони билдиради. Ноябрнинг қадимги русча номи грудень деб аталган.

ОБ-ҲАВОНИ КУЗАТГАНДА

● Агар қуён кечаси билан югуриб чиқса, ҳаво яхши бўлади.

● Қорамол кундузи кўпроқ ухлаб, кам сув ичса — ёғингарчилик бўлади.

● Қарға тумшуғини қаноти остига олса — совуқ бўлади.

● Ҳавони олачалпоқ булутлар қопласа-ю, тезкор шамол эсиб турса ҳаво очилиб кетади.

● Ёмғир шивалаб ёғиб турганда қушлар ризқ-рўз қидириб юраверса, ёмғир тинади.

● Зағча дарахтнинг паст шохига қўниб тураверса ёғингарчилик бўлади.

ТУРНАНИНГ ЖЎЖАСИ НЕГА БИТТА БЎЛАДИ?

Бир табиатсевар дўстим, турнанинг жўжаси одатда битта бўлади, деди. Шу гап тўғрими?

Раҳим ОДИЛОВ,
бинокор.

Жуфт турнанинг уясида одатда иккита тухум бўлади. Демак, иккита тухумдан жўжа чиқиши керак. Бироқ кўпчилик турналарнинг жўжаси фақат битта бўлади.

Хўш, нега шундай? Бунинг жиддий сабаби бор. Тухумдан эндигина чиққан жўжа турна бир оз вақт чўзилиб ётади, у хўл бўлади. Салгина иситилса танасини қоплаб олган майин момиғи қурийди, жўжа турна қилтиллаб ўрнидан туради-да, атрофга аланглаб қарайди. Шу пайт қизиқ ҳодиса рўй беради: у ёнида бошқа тухумдан чиққан туғишган «укаси» ёки «синглиси» борлигини кўрдими, дарҳол унга ташланиб, тумшуғи билан бўйнидан қисиб бўға бошлайди. Унинг туғишган «ука»си ҳам ундан қолишмайди. Қаттиқ жангдан фақат кучли жўжагина ғолиб чиқади. Ота-онаси муштлашаётган «ака-ука»ни ажратмайди, улар ўртасидаги жангни кузатиб туради, холос.

Энди тухумдан чиққан жўжа турнанинг ёнига ўйинчоқ резинка қуш ташлаб қўйилса, ўзига тенгдош, ўзи катталигидаги ҳар қандай тирик қушга ҳужум қилганидек, ўйинчоққа ҳам қаҳр-ғазаб билан ташланади.

Нега шундай, бунга сабаб нима? Буниси ҳам жумбоқ. Тўрт ҳафтадан кейин жўжа турнанинг ёвузлик қилишга ундаган ҳиссиёти — тажовузкорлиги секингина йўқолади. Лекин абадий йўқолмайди, жинсий жиҳатдан етилиш даврида, яъни бир ярим йилдан кейин яна пайдо бўлади. У яна ўз тенгдошлари — ёш турналарнинг миясини чўқиб ўлдиришга ҳаракат қилади.

Т. ЕДГОРОВ,
биология фанлари кандидати.

ВОДОПРОВОДДАН ҚИСҚИЧБАҚА ОҚДИ

Рангунлик аёллар Бирма пойтахтининг қатор районларида крандан сув билан бирга... қисқичбақалар пайдо бўла бошлаганида жуда ҳайратландилар. Одатдан ташқари ҳодисанинг сири оддийгина эди. Бу Бирма календари бўйича янги йил — Танжан кунларига тўғри келди. Байрамнинг асосий маросими бир-бирининг устидан сув қуйиш ҳисобланади.

Табиийки бунинг оқибатида пойтахтда сув сарфи кескин ошади, сув таъминоти системаси энг юқори даражада ишлайди. Мана шунинг натижасида баъзи бир сув ҳавзаларида тарқалган майда қисқичбақалар кучли насослар билан сувга қўшилиб тортиб олинган.

Айтишларича, баъзи уйлардаги «водопроводли ов» шунчалик мўл бўлганки, барча оила аъзолари учун мазали таом тайёрлашга етган.

БИНО ТОМИДА ПОМИДОР

Хиого префектурасининг Амагасака шаҳридаги кўп қаватли бино томида... помидор ва қовун плантациялари ёйилди. Бу ерда Японияда кенг тарқалган сабзавотларни тупроқсиз — гидропоника усулида етиштиришдан фойдаланилади. Бунда ўсимлик илдизидан оқиб ўтувчи озуқа суюқлигини бериш вақти ва миқдорини компьютерлар сезгирлик билан бетиним кузатиб турадилар. Мутахассисларнинг фикрича, 100 квадрат метрга яқин плантация майдони кузга келиб ўн минг помидор ҳосили беради.

Шаклдор дарахт: «Мени ҳамма шохи кесилган қўчқорга ўхшатади».

Х. Мирзакаримов фотоэтюдлари.

Бу—қизиқ!

ТИЛЛАР ОЛАМИДА

Оламдаги тилларнинг ўзи бир олам. Уларда эса минглаб катта-ю кичик халқлар сўзлашади. Қадимги тилларнинг авлодлари, янги тилларнинг аждодлари —боботиллари бор.

Бир группа француз тилшунослари ўтказган тадқиқотларга кўра, дунёда 5651 тил ва шева мавжуд экан. Улардан фақат 500 таси яхши ўрганилган, 1400 дан ортиғи эса йўқолиб бораётир. Бунга эса одамларнинг мазкур тилларда тобора камроқ гапираётганлиги сабаб бўлмоқда.

Жанубий Америкада яшовчи аймара қабиласининг тили боливиялик математик Иван Гусман де Рохас фикрича шунчалик мантиқан равшанки, уни энг замонавий ЭҲМларда таржималарни бажариш ва программалар тузиш учун қўллаш мумкин экан.

Мамлакатимизда 130 дан зиёдроқ тил ва шева бўлиб, улар турли группа ва оилаларга мансубдир. Энг кўп — 141 миллион киши рус тилида сўзлашади. Энг кичик ижораликлар тилида 700, нeждаллар тилида 500 киши сўзлашади.

Тиллар йўқолиб бораётган экан, янги тиллар пайдо бўляптими? Миллий тиллар ва элатларнинг шевалари жуда секин ривожланади ва ўзгаради. Бу табиий ҳол, чунки тил алоқа воситаси, аждодларни авлодлар билан боғловчи восита. Бироқ шевалар яқинлашиб, янги шева ёки янги тил ҳосил қилиши мумкин.

Ана шу тиллар оламида яна бир тур тиллар борки, улар ҳеч бир миллатга мансуб эмас. Бу тилларни сунъий ёки планли тиллар дейдилар. Сунъий тиллардан баъзилари маълум соҳада қўлланиш учун мўлжалланган. Масалан, математика белгилари, музика ноталари, йўл ҳаракати белгилари ва ҳ. к. Баъзилари махфий тиллар бўлиб турли гуруҳ, диний мазҳаб томонидан ишлаб чиқилиб, фақат шу гуруҳ ичида алоқа воситаси бўлиб хизмат қилган.

Баъзи тадқиқотчилар сунъий тилларнинг сони 200 гача боради дейишади.

Охирги 100—130 йил ичида ҳам анчагина сунъий тиллар ишлаб чиқилди ва халқаро алоқаларда қўлланиш учун таклиф этилди.

Тил яратувчиларнинг баъзилари инсониятнинг ягона бўлажак тилини жорий этишга даъво қилган бўлсалар, кўпчилиги сунъий тилни халқаро алоқаларда кўмакчи вазифасини ўташ учун таклиф қилган.

Кўмакчи сунъий халқаро тиллардан фақат биттаси кенг тарқалган. Бу тилнинг номи — эсперанто. Эсперанто бўйича тил лойиҳаси, дарслик, асосий луғат ва баъзи бадиий асарлар тўпламидан иборат биринчи китоб 1887 йилда беш тилда чоп этилган. Бу тилнинг яратувчиси — польшалик врач Л. Л. Заменгоф ўз китобига доктор Эсперанто деб, имзо қўйган эди. «Эсперанто» шу тилнинг ўзида умидвор дегани. Л. Заменгоф ягона тил халқлар орасида дўстлик ва ҳамкорлик ўрнатилишига хизмат қилади деб, умид қилган эди.

Эсперанто жуда тез тарқалиб кетди, Бунинг сабаби бир томондан кўмакчи халқаро тилга катта эҳтиёж бўлса, бошқа томондан тилнинг ғоят мантиқийлиги ва соддалиги эди. Унинг грамматикаси 16 асосий қоидадан иборат, луғавий составига кўп интернационал сўзлар киритилган. Сўз ясаш ва сўз ўзгартириш қоидалари ҳам жуда аниқ ва равшан. Аммо бу грамматик жиҳатдан жуда содда тил, луғати ва турли фикр, ҳис-туйғуларни ифода этиш қобилияти жиҳатдан дунёдаги ҳеч бир тилдан қолишмайди.

Ҳозир эсперанто тилида тахминан 40 минг номда асарлар яратилган ва таржима қилинган.

Совет эксперанточиларининг биринчи съезди 1921 йилда Петроградда бўлиб ўтган. 1922 йилда радио орқали биринчи эшиттиришлар бошланган эди. Биринчи совет почта карточкаларида эсперанто тилида ёзувчилар бор эди. 1926 йилда Ленинградда ишчи-эсперанточилар жаҳон съезди делегатлари олдида А. В. Луначарский нутқ сўзлаб, коммунистлар ва эксперанточиларнинг ғоявий яқинлиги қайд қилинган эди. 1927 йилда Калугада К. Э. Циалковский ёзган «Умуминсоний алифбе, имло ва тил» номи билан эсперанто тили дарслиги босилиб чиқди.

Афсонавий совет разведкачиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Н. Кузнецов эсперанто тилини 14 ёшдан бошлаб ўрганган.

Халқаро тил дунёнинг кўп мамлакатларида ўрганилмоқда. Бу тилда 100 дан ортиқ газета ва журнал чиқади. Европа, Осиё ва Америкада 35 радиостанция эсперанто тилида эшиттиришлар беради.

Эсперанточилар кўмакчи халқаро тил орқали халқлар ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ўрнатиш, тинчликни мустаҳкамлашга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Кўп мамлакатларда эсперанточилар уюшмалари халқаро миқёсда эса Жаҳон эсперанточилар уюшмаси бор.

ЮНЕСКО эсперанточилар ҳаракатининг халқаро маданий алоқаларда тутган ўрнини таъкидлаб, унинг имкониятларини ва ҳаракатнинг мақсадлари ЮНЕСКО вазифаларига мувофиқлигини эътироф этиб, аъзо мамлакатларда эсперанто тилининг 100 йиллигини нишонлашни тавсия қилди.

Мамлакатимизда ҳам эсперанто анча кенг тарқалган. Ҳозирда Болтиқ бўйидан тортиб Владивостоккача, Ереван, Ашхобод ва Душанбедан Сибирь шимолидаги Нижневартовскгача катта ва кичик шаҳарларда эсперанточиларнинг клуб ва группалари бор,

1979 йилда Совет эсперанточилари уюшмаси ташкил топди.

Совет эсперанточилари КПСС ва совет ҳукуматининг тинчликсевар сиёсати, совет халқининг иқтисодий, социал ва маданий ютуқларини тарғиб қилишга ўз ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар. Улар материаллар таржима қилиб нашрга тайёрламоқдалар. Бундай материаллар «Московские новости» газетасига илова сифатда ва алоҳида китобчалар қилиб чиқарилган. Булардан ташқари кўргазмалар ташкил қилинади, учрашувлар ўтказилади.

Тошкентда биринчи эсперанточилар 1909 йилда пайдо бўлган. Ҳозир Тошкент, Самарқанд, Навоий ва Урганчда клублар мавжуд, яна бир қатор шаҳарларда алоҳида эсперанточилар яшайди.

Ш. МУТАЛОВ,
Ўзбекистон илмий техника ахбороти илмий-тадқиқот институти ходими.

Физкультура коллективларида

ЖОНКУЯР ЖАМОАТЧИЛАР

«Средазэлектроаппа р а т» ишлаб чиқариш бирлашмасининг электр техника заводида ишчи ва хизматчилар бўш вақтини ташкил этишга катта эътибор бериляпти. Корхона спорт командалари шаҳар ва область касаба союзлари Советининг биринчиликларида муваффақиятли қатнашиб келмоқда. Фақат шу йилнинг ўзида улар саккиз турдаги беллашувларда иштирок этиб совринли ўринларни қўлга киритишди.

Яна бир нарсани эслаш ўринлидир. Волейбол бўйича аёллар командаси касаба союзлари кўнгилли спорт жамияти область Совети кубоги учун ўтказилган баҳсларда муваффақиятли қатнашиб, учинчи ўринни эгаллади. Шу команда уч марта энергетика корхоналари ишчи ва хизматчиларининг область касаба союзи Советининг спартакиадасида ғолибликни қўлга киритди. Баскетболчи қизлар, шашкачилар ҳам ана шундай шарафга муяссар бўлишди.

Эришилаётган муваффақиятларда ишлаб чиқариш илғорларининг жамоатчилик асосида тренерлик вазифасини сидқидилдан уддалаётганликлари катта роль ўйнамоқда. Бунга 8-цех токари Р. Иброҳимовни мисол келтириш мумкин. У жамоатчилик асосида футбол командасини ташкил этди. Бошқа цехларда ҳам ана шундай коллективлар тузилишига бош-қош бўлди. Кейин эса коллективлар ўртасида корхона биринчилиги ташкил этилди. Шундай қилиб, футболни оммалаштириш имконияти вужудга келди. Дастлабки, завод биринчилигида ўн бир команда иштирок этди. Қизиқарли баҳслардан сўнг 6,8 ва 16-цехларнинг спортчилари совринли ўринларни қўлга киритишди.

16-цех силлиқловчиси А. Ветров ҳам жамоатчилик асосида тренерлик вазифасини ўтамоқда. У корхонада волейбол командасини ташкил этди. Бу команда Ангрен, Марҳамат, Олмалиқ шаҳарларидаги корхоналарнинг командалари билан бўлган учрашувларда маҳоратни оширди. Кейинчалик область касаба союзлари Советининг биринчилигида яхши қатнашиб, кумуш медаль билан тақдирланди. Механизация ва автоматлаштириш бўлимининг инженери И. Алиев ҳам спортни оммалаштиришга салмоқли ҳисса қўшмоқда.

— Ҳозир завод яқинидаги ётоқхона территориясида спорт майдончалари ва саломатлик шаҳарчасини бунёд этишни режалаштирмоқдамиз, — дейди физкультура ва спорт бўйича инструктор Е. Еланская. — Ана шундан кейин шахмат, шашка, стол тенниси бўйича мунтазам беллашувлар ташкил этиш имкони вужудга келади. Болалар спорт клуби биносида аэробика секциясини ташкил этамиз.

Чиндан ҳам корхонада физкультура ва спортни оммалаштириш учун жон куйдираётганлар кўпчилик. Лекин бунинг учун база йўқ. Шу боисдан ҳам жамоатчи жонкуярлар беллашувларни дуч келган жойда ўтказишга мажбур бўлишмоқда. Бу билан маҳоратни ошириб бўлмайди.

Корхонада меҳнат қилаётганларнинг кўпчилигини комсомол-ёшлар ташкил этади. Уларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш муҳим масалалардан биридир. Бу ҳақда корхона раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилоти жиддий ўйлаб кўриши керак. Югуриш йўлкалари, волейбол ва футбол майдонлари бўлгандагина ҳақиқий маънода спортни оммалаштириш мумкин.

К. МЕЗЕНЦЕВА.

ТОШКЕНТ ШАҲАР МЕҲНАТКАШЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ НАМОЙИШИ ТЎҒРИСИДА

1986 йил 7 ноябрда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллиги байрами шарафига В. И. Ленин номли майдонда Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг паради ва Тошкент шаҳар меҳнаткашлари вакилларининг намойиши бўлади.

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг паради соат 10.00 да бошланади.

Намойишда иштирок этадиган меҳнаткашлар вакиллари корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар бўйича йиғилиш пунктларида тўпланиб, белгиланган маршрути бўйича район колонналари составида В. И. Ленин номли майдонга борадилар.

Таклиф билетлари бўлганларни В. И. Ленин номли майдонга киритиш соат 9 дан 45 минут ўтганда тўхталади.

Махсус пропускага эга бўлган автомашиналардан ташқари барча турдаги транспорт воситалари ҳаракати шаҳарнинг марказий қисмида А. Навоий, Энгельс, К. Маркс, Пролетар, Ш. Руставели кўчаларида, Ўзбекистон проспектида, В. И. Ленин номли проспектда соат 7.00 да тўхтатилади ва меҳнаткашлар намойиши тугагандан сўнг қайта бошланади.

Тошкент метрополитени 7 ноябрь куни эрталаб соат 6.00 дан кечаси 2.00 гача ишлайди. «Октябрь инқилоби» станциясининг фақат «чиқиш» қисми соат 8.00 дан соат 14.00 гача ишлайди. Бу вақтда, «В. И. Ленин номли майдон» ва «Пахтакор» станциялари ёпиқ бўлади.

Шаҳар комиссиялари.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/XI **Фирибгарнинг найранглари** (12.00), **Қуёшга таъзим қил** (19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/XI да **Ўғрини қароқчи урди**, 5/XI да **Ўғрини қароқчи урди** (15.00).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА— 5/XI да **Узилган торлар.**

КИНО

4 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АСР ПОЙГАСИ» — Чайка (тоқ соатларда, телефон 77-06-20), **Ватан** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да).

«ЧИЧЕРИН» — Санъат саройи (катта зал, 16, 18.30, 20.40; телефон 44-21-44, 44-21-34).

«ЗИНА-ЗИНУЛЯ» — Москва (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40, да), **Восток** (17, 19, 21.00; телефон 91-14-61).

«КИМ ВА ҚАНДАЙ» — Тошкент Советининг 50 йиллиги (16, 18.30, 21.00), **К. Ерматов номли** (17, 20.00).

«ҚОТИЛЛИКДА ҚАТНАШГАНЛАР» — Восток (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (тоқ соатларда).

«САМРААТ» — Санъат саройи (кичик зал, 17, 20.00).

5 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АСР ПОЙГАСИ» — **Чайка** (тоқ соатларда, телефон 77-06-20), **Москва** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да, телефон 33-05-01).

«ЧИЧЕРИН» — **Санъат саройи** (катта зал, 10.30, 13, 16, 18.30, 20.40; телефонлар 44-21-44; 44-21-34).

«ЗИНА-ЗИНУЛЯ» — **Ватан** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«КИМ ВА ҚАНДАЙ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00), **К. Ерматов номли** (11, 14, 17, 20.00).

«ҚОТИЛЛИКДА ҚАТНАШГАНЛАР»— **Восток** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (тоқ соатларда).

«САМРААТ» — **Санъат саройи** (кичик зал, 10.30, 14, 1[illegible] 20.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА—**Тошкентда биринчи марта «ЙИРТҚИЧ ҲАЙВОНЛАР» аттракционининг гастроллари** (5, 6/XI да 10, 12.30, 14.45, 19.30 да).

реклама • эълонлар • реклама

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА

5 НОЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА

ПРЕМЬЕРА

Рустам Абдуллаев

«Қуёшга таъзим қил»

2-ҚИСМДАН ИБОРАТ БАЛЕТ-ОРАТОРИЯ
Либреттони А. РАҲИМОВ ёзган
Ў. УМАРБЕКОВнинг «Шошма, қуёш!» пьесаси бўйича

МУЗИКА РАҲБАРИ ВА ДИРИЖЁР — Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган санъат арбоби Ғ. ТЎЛАГАНОВ.
САҲНАЛАШТИРУВЧИ БАЛЕТМЕЙСТЕР — Қирғизистон ССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати У. САРБАГИШЕВ.
РАССОМ — Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати С. ФЕСЬКО.

Хормейстерлар — Л. ШИЛЬКРУТ, М. ЯНДРИНСКАЯ.
Спектаклда: СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати БЕРНОРА ҚОРИЕВА, Ўзбекистон ССР халқ артисти Г. ҲАМРОЕВА, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: З. ДАВЛАТМУРОДОВА, С. САЪДУЛЛАЕВА, Х. БОЗОРОВ, И. КИСТАНОВ, В. КЛОЧКО, Ш. ТУРСУНОВ, Е. ЕГАЙ; СОЛИСТЛАР: Н. АЛИМОВА, О. НИСКОВСКИХ, А. РАҲИМОВА, Н. МАКШАКОВА, В. РАЖАБОВА, Л. ТУРСКАЯ, Е. ВИШИНСКАЯ, Н. ЗЕНКИНА, Л. ТАЛДИКИНА, Б. ОХУНДАДАЕВ, А. ГЕВОРГЯН, А. ГАЛЯМОВ, С. ЧАЛОВ ва бошқалар қатнашадилар.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ ВА
ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ

10 НОЯБРДА

КИНОТЕАТРЛАР ВА КЛУБЛАР ЭКРАНЛАРИДА
СОВЕТ МИЛИЦИЯСИ КУНИГА БАҒИШЛАНГАН

ТЕМАТИК ФИЛЬМЛАР КЎРИГИНИ ЎТКАЗАДИ

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:
«ЧАЙКА» КИНОТЕАТРИДА
ЖИНОИЙ ИШ ТЕКШИРИЛМОҚДА.
«ҚОЗОҒИСТОН» КИНОТЕАТРИДА
ЖИНОИЙ ИШ ТЕКШИРИЛМОҚДА.
«ВОСТОК» КИНОТЕАТРИДА
ТЕРГОВЧИ.
«НУКУС» КИНОТЕАТРИДА
ТЕРГОВ ҚИЛИНМОҚДА.
ЛИСУНОВ НОМИДАГИ КИНОТЕАТРДА
ТЕРГОВ ҚИЛИНМОҚДА.
С. РАҲИМОВ НОМИДАГИ КИНОТЕАТРДА
ЖИНОЯТ СОДИР БЎЛИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАСИН.
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
К. ЕРМАТОВ НОМИДАГИ КИНОТЕАТРДА
ВАҲИМАНИНГ БЕШ МИНУТИ.
«ЗВЕЗДА ВОСТОКА» КЛУБИДА
ВАҲИМАНИНГ БЕШ МИНУТИ.

13 НОЯБРДАН БОШЛАБ
ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

«Томдаги рақслар»

ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ ЧИҚАРАДИ

Сценарий муаллифи — М. КРАСИЛЩИКОВ.
Режиссёр — В. ВОЛКОВ.
РОЛЛАРДА: В. ШЕНДРИКОВА, ГРИША КАТАЕВ, ИЛЬЯ КЛИМЕНКОВ ва бошқалар.

Ҳаётда ҳали ўз йўлини топаолмаган ўсмир ёш ишчи йигит билан тасодифан учрашиб қолади. Натижада ишчи ўсмирнинг ўртоғи ва мураббийсига айланади, ҳаётда ҳамма яхши нарсаларга меҳнат билан эришиш мумкинлигини тушуниб етишда амалий ёрдам беради.

М. ГОРЬКИЙ НОМИДАГИ КИНОСТУДИЯ МАҲСУЛОТИ.

СССР Алоқа министрлигининг
ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
1986-1987 ўқув йили учун
КУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига илғор колхозчилар, ишчилар, СССР Қуролли Кучлари сафидан запасга бўшатилган ўрта маълумотлилар саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа, геология-қидирув ташкилотлари, совхозлар, колхозлар ва ҳарбий қисмлар қўмондонлиги йўлланмаси билан қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кириш учун тавсиянома йўлланма бериш ҳақидаги масала кўрилаётган вақтга қадар камида узлуксиз бир йиллик иш стажига эга бўлганларгагина берилади.

Тайёрлов бўлимига киришда шогирд сифатида ишлаган вақти ҳисобга олинмайди.

Ўқишга йўлланган колхозчилар, йўлланма берган колхоз учун белгиланган бир йиллик минимум иш кунларини ўтаган бўлишлари шарт.

1986 ЙИЛДА КУНДУЗГИ ЎРТА МАКТАБНИ БИТИРГАНЛАР ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНМАЙДИ
(иш стажига эга бўлсалар ҳам).

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар:
институт ректори номига ёзилган ариза, йўлланма (2-номерли илова ёки 1, 4-илова), ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), иш жойидан (ҳарбий қисмдан) характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (корхона раҳбари томонидан тасдиқланган), медицина справкаси (086/V форма), 8 дона фотосурат (3х4 см ҳажмда).

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Математика ва физика фани бўйича суҳбат 20-25 ноябрь кунлари, тингловчилар сафига қабул 25-30 ноябрь кунлари ўтказилади.

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИНИНГ БИТИРИШ ИМТИҲОНЛАРИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ТОПШИРГАНЛАР ИНСТИТУТНИНГ 1 КУРСИГА (кундузги бўлимга) **КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.**

Машғулотлар 1 декабрдан бошланади.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 8 ОЙ.

Тайёрлов бўлими тингловчилари ҳар ойда 40 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар. Бошқа шаҳарлик тингловчиларга ётоқхонадан жой берилади.

Мурожаат учун адрес: 700087, Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 108-уй. Телефон 35-36-06.

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИНИНГ
РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-КУРС КОМБИНАТИ

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Республика ўқув-курс комбинати савдонинг қуйидаги соҳалари бўйича мутахассислар тайёрлайди:

барча профилдаги озиқ-овқат ва саноат товарлари бўйича юқори малакали контролёр-кассир ва сотувчилар.
Бу группаларга 17 ёшдан 25 ёшгача бўлган ўрта маълумотли қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади. Ўқиш муддати — 6 ой.
Уни битирганларга «Контролёр-кассир» ёки «сотувчи» ихтисоси берилади.
Шунингдек, озиқ-овқат ва саноат товарлари бўйича кичик сотувчилар тайёрлайдиган группаларга тугалланмаган ўрта (8, 9-синф) маълумотли 15 ёшдан 25 ёшгача бўлганлар ҳам кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.
Ўқиш муддати — 8 ой.
Контролёр-кассир ва кичик сотувчилар тайёрлайдиган группаларнинг тингловчиларига ҳар ойда 54 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.
Ўқиш даври меҳнат стажига киради.
Машғулотлар ҳар бир группа комплектлангандан сўнг бошланади.
Республика ўқув-курс комбинати барча группаларга республикамиз шаҳарларида яшайдиган қизларни қабул қилади.
Республика ўқув-курс комбинатининг барча группаларига ҳужжатлар қабул қилиш, шунингдек группаларда ўқиш бутун йил давомида, узлуксиз равишда олиб борилади. Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.
Машғулотлар рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.
Тингловчилар шаҳарнинг энг яхши савдо корхоналарида — Тошкент Бош универсал магазини — ГУМда, Тошкент шаҳридаги «ГАСТРОНОМ» магазинларида практика ўтказадилар.
Ўқув-курс комбинатининг барча группаларига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат, характеристика.
Республика ўқув-курс комбинатининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Акмал Икромов райони, Чилонзор массиви, Бобир кўчаси, 3-уй (13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами касалхонаси», 4 ва 9-трамвайларнинг «Чўпон ота» бекатлари). Телефон: 78-44-30.

Бир пиёла қаҳва

КОФЕҚАЙНАТГИЧ ЁРДАМИДА ХУШБЎЙ ҚАҲВА ТАЙЁРЛАШ МУМКИН.

Бунинг учун **«ЭКСПРЕСС» электр кофеқайнатгич** сотиб олишни маслаҳат берамиз. Унда бир қайнатишда 0,25 дан 1,2 литргача қаҳва тайёрлаш мумкин. Баҳоси — 11 сўм.

«БОДРОСТЬ» электр кофе қайнатгичи кичик оилаларга мўлжалланган. Баҳоси — 15 сўм.

«ТАШХОЗТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДА

«БОДРОСТЬ» ВА «ЭКСПРЕСС» ЭЛЕКТР КОФЕ ҚАЙНАТГИЧЛАРИ СОТИЛМОҚДА.

«УЗХОЗТОРГ» Н И Н Г ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ (телефон 96-07-12).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА»
Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27).

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР ВА МУАССАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ
ДИҚҚАТИГА!

АДРЕС ЎЗГАРИШИ БИЛАН ДАРҲОЛ ЯНГИ АДРЕСНИ ТОШКЕНТ ПОЧТА АЛОҚАСИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА БОШҚАРМАСИГА

қуйидаги адресга: 700000, Тошкент шаҳри, 1-Май кўчаси, 7-уйга

МАЪЛУМ ҚИЛИШ ЛОЗИМ.

Почта жўнатмаларини юбораётганда олувчи идора ёки муассасанинг номини қисқартириб ёзишга йўл қўйилмайди. Масалан: «ОМП», «АБЗ», «ВАРЗ» ва ҳоказо.

Хатларни юборишда қабул қилиб олувчининг индексини конвертнинг пастки чап бурчагида ажратилган махсус жойга услубланган рақамларда ёзиб кўрсатинг.

АДРЕСИ НОТЎҒРИ ЁЗИЛГАН ВА ИНДЕКСИ КЎРСАТИЛМАГАН ХАТЛАР ҚАЙТАРИБ ЮБОРИЛАДИ.

Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш-техника бошқармаси.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ КУЗГИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

«ЙИРТҚИЧ ҲАЙВОНЛАР» ПРОГРАММАСИ

ЎРГАТУВЧИ — Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист М. БАГДАСАРОВ.
ТОМОШАЛАР: 5—6 ноябрда соат 10, 12.30, 14.45, 19.30 да БОШЛАНАДИ.

КАТТА БАЙРАМ ТОМОШАЛАРИ

7 НОЯБРДА соат 12.30, 14.45, 17.00, 19.30 да; 8 НОЯБРДА соат 10, 12.30, 14.45, 17, 19.30 да; 9 НОЯБРДА соат 10, 12.30, 14.45, 17, 19.30 да бошланади.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.
Марказий касса ва олдиндан билет сотадиган кассалар ҳар куни соат 9 дан 20.00 гача дам олиш кунисиз ишлайди.
«БОЛАЛАР ДУНЁСИ» универмаги олдидаги касса соат 11 дан 19.00 гача;
М. Горький майдонида жойлашган касса соат 16.00 дан 20.00 гача;
Фарҳод ярмаркасида жойлашган касса соат 11 дан 19.00 гача;
Олой бозорида жойлашган касса тоқ кунлари соат 9 дан 21.00 гача очиқ.
Дам олиш куни — душанба.
Справкалар олиш учун телефонлар: 45-35-91, 44-35-84.

15 НОЯБРДАН БОШЛАБ

ЛЕНИНГРАД ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛИ

ПРОГРАММАДА:

«ПРОМЕТЕЙ» БИР АКТЛИ СПЕКТАКЛИ НАМОЙИШ ЭТИЛАДИ
Саҳналаштирувчи — СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати — В. ВОЛЖАНСКИЙ.
Бадиий раҳбар — РСФСРда хизмат кўрсатган артист — М. ВОЛЖАНСКАЯ.
Икки бўлимдан иборат катта программа кўрсатилади.
ТОМОШАЛАР соат 19.30да; шанба кунлари соат 16, 19.00 да: якшанба кунлари соат 13, 16, 19.00 да БОШЛАНАДИ.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.
Марказий ва олдиндан билет сотиш кассалари ҳар куни соат 9 дан 20.00 гача очиқ.
Справкалар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

«0—65» ТЕЛЕФОНИ ШАРОФАТИ

АГАРДА СИЗ «ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИ УСТАЛАРИНИ УЙГА ТАКЛИФ ЭТИШ НИЯТИДА БЎЛСАНГИЗ БУНИНГ УЧУН «0-65» ТЕЛЕФОНИ РАҚАМЛАРИНИ ТЕРИШ КИФОЯ.

ГИЛАМЛАР ВА ПАЛОСЛАР, ДИВАНЛАР, КРЕСЛОЛАР ҲАМДА СТУЛЛАР «ЭЛЕКТРОШАМПОН» МЕТОДИ БИЛАН ТОЗАЛАНАДИ.

Уй буюмлари, жиҳозларини куяга ва ҳар хил бактерияларга қарши ишлов бериш уларнинг путурдан кетишининг олдини олади ва айни чоқда дезинфекциялайди.

ТОЗАЛАШ БАҲОСИ:
ГИЛАМЛАР—1 кв. м. учун 85 тийин.
КРЕСЛО — 1 донаси 1 сўм;
СТУЛЛАР — 1 донаси 50 тийин;
ДИВАН — 3 сўм.
КУЯГА ҚАРШИ ИШЛОВ БЕРИШ БАҲОСИ —1 кв. м. учун 50 тийин.
УЙГА ЧАҚИРИШ УЧУН ҚЎШИМЧА ҲАҚ — 50 тийин;
БУЮРТМА ТЕЗ БАЖАРИЛГАНЛИГИ УЧУН — барча ишлар қийматининг 50 проценти.

Ташкилотлардан пул ўтказиш йўли билан заявкалар қабул қилинади.

ТОШКЕНТ «ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИ.

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек давлат концерт-филармония бирлашмаси

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
7, 8, 9 НОЯБРЬ СОАТ 19.30 да

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллигига бағишланади.

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ КОНЦЕРТ-ФИЛАРМОНИЯ БИРЛАШМАСИ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАРИ В[illegible] СОЛИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

КОНЦЕРТДА
Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги-конкурси дипломанти ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

«ЛАЗГИ» ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК АНСАМБЛИ
«САМАРҚАНД» АНСАМБЛИ

Солистлар: Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
ДИЛАФРУЗ ЖАББОРОВА.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ҒУЛОМЖОН ЁҚУБОВ, НАСИБА АБДУЛЛАЕВА, МУНОЖОТ ЙЎЛЧИЕВАЛАР ҚАТНАШАДИЛАР.

Билетлар СССР Халқлари дўстлиги саройи кассасида соат 14.00 дан сотилади. Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Чилонзор райпишчеторги коллективи торгнинг кекса ходими, 14-магазин мудири Фаттоҳ **САТТОРОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37, 32-53-83; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият — 32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95, 32-55-32; хатлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р—13044. Газета якшанбадан ташқари ҳар куни, бир йилда 300 марта чиқади. Тиражи — 50.381. Б— 2126. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.